

Riedsútstel

Ried	: 26 januari 2023
Agindapunt	: 7
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma 6 – Sociaal Domein
Eardere behandeling	: Presentatie Iepen Poadium 19 januari 2023
Portefúljuhâlder	: Mevr. C. de Pee
Amtner	: Mevr. N. Brouwer
Taheakke	: 1. Fryske Regiovisie Jeugdhulp; de regiovisie jeugdhulp van de 18 Friese gemeenten 2023 - 2026
Saak- en stiknûmer	: Z2022-03536 / S2022-18945

Underwerp

Fryske Regiovisie Jeugdhulp 2022-2026

Wy stelle jo foar te besluten om:

De Fryske regiovisie Jeugdhulp 2022 - 2026 vast te stellen.

Koarte gearfetting

Het Rijk legt gemeenten via de zogenoemde Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) op een Regiovisie te ontwikkelen voor Jeugdhulp. Met de Norm voor Opdrachtgeverschap erkennen de gemeenten dat voor sommige vormen van zorg regionale en bovenregionale samenwerking vereist is. De norm schetst hoe ze dat willen regelen. Gemeenten hebben in VNG-verband ingestemd met deze norm. Met de regiovisie versterken gemeenten in Nederland de regionale samenwerking en het opdrachtgeverschap.

Bijgaande regiovisie beschrijft de gewenste beweging van het zorglandschap, de verbinding tussen de lokale toegang en specialistische jeugdhulp, een niet-vrijblijvende governance en de jeugdfuncties waarop bovenregionaal wordt samengewerkt. Verder moet de regiovisie bijdragen aan het beperken van de administratieve lasten, het realiseren van reële tarieven én het borgen van de zorgvuldigheidseisen van de inkoop. De Fryske gemeenten willen samen met alle partners de Fryske regiovisie Jeugdhulp vormgeven.

Alle Fryske raden zijn afgelopen jaar op informerende wijze betrokken geweest bij de totstandkoming van bijgaande regiovisie.

Foech ried/kolleezje

Raad: kaderstellend, college: uitvoerend.

Ynliding

De 18 Friese gemeenten zetten zich blijvend in voor goede jeugdhulp. Een scherpe visie, sterke regionale samenwerking en goed opdrachtgeverschap zijn belangrijke voorwaarden voor goede jeugdhulp. In de Fryske regiovisie jeugdhulp komen de ambities in de jeugdhulp voor de periode 2022 – 2026 aan bod. Hiermee willen de Friese gemeenten blijvend passende en kwalitatief hoogwaardige jeugdhulp leveren.

De regiovisie sluit aan bij de door gemeenten in Nederland vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap¹ (NvO). De NvO beschrijft aan de hand van acht afspraken handvatten om de samenwerking en het opdrachtgeverschap te versterken. Alle gemeenten in Nederland hebben zich gecommitteerd aan de NvO en daarmee de afspraak om de acht afspraken vast te leggen in een regiovisie voor de jeugdhulp.

Histoarje

De gemeenteraad is op verschillende momenten geïnformeerd over de achtergrond, de bedoeling en de totstandkoming van de Fryske regiovisie. Zo hebben in januari 2022 en mei/juni 2022 informatiebijeenkomsten plaatsgevonden over de regiovisie. De leden van de gemeenteraad Tytsjerksteradiel hebben gedurende deze bijeenkomsten ook inhoudelijke aandachtspunten mee kunnen geven. Op basis van deze overleggen is onder andere het belang in de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp benadrukt en uitgeschreven in de regiovisie. Voorafgaand aan de besluitvorming vond in oktober 2022 wederom een informatiebijeenkomst plaats voor gemeenteraadsleden van de 18 Friese gemeenten.

Bijeenkomsten met maatschappelijke partners

Maatschappelijke partners in de jeugdhulp, zoals het onderwijs, een vertegenwoordiging van huisartsen, jeugdhulpaanbieders en cliënten hebben op verschillende momenten inbreng gegeven op de regiovisie. Zo zijn er gesprekstafels georganiseerd over de ambities in de jeugdhulp, de sturingsfilosofie, het zorglandschap en leidende principes. In een consultatiefase is aan maatschappelijke partners gevraagd te reageren op de conceptteksten uit de regiovisie. De binnengekomen reacties op deze regiovisie zijn zorgvuldig gewogen. Sommige reacties hebben direct tot aanpassingen in de regiovisie geleid, terwijl andere reacties later bij het opstellen van de jaarplannen aan bod komen. Het proces om tot de regiovisie te komen is gebaseerd op partnerschap. De regiovisie dient mede dankzij dit proces een doorleefde regiovisie te worden.

Regionaal en lokaal

Deze Fryske visie is een regionale visie op jeugdhulp van de 18 Friese gemeenten. Tegelijkertijd krijgt de regiovisie per gemeente een unieke uitwerking en vertaling. Iedere gemeente heeft immers de pedagogische basis en preventieve voorzieningen op een eigen manier georganiseerd. De precieze weg naar het realiseren van de ambities en doelstellingen uit de regiovisie zal dus ook in iedere gemeente anders bewandeld worden. Het vaststellen van de regiovisie is een belangrijke stap in het realiseren van de doelstellingen uit de Fryske regiovisie jeugdhulp. De onderdelen van de regiovisie krijgen naast lokaal ook regionaal een nadere uitwerking. Ook dit vindt plaats in partnerschap. Hoofdstuk 5 beschrijft de wijze waarop de Friese gemeenten dit gaan realiseren. Het opstellen van concrete jaarplannen draagt bij aan het daadwerkelijk realiseren van de doelstellingen uit de Fryske regiovisie.

Hervormingen jeugdzorg

Op 13 mei 2022 hebben de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister voor Rechtsbescherming in een kamerbrief hun plannen beschreven voor de toekomst van de jeugdzorg. Op zowel inhoudelijke als administratieve thema's worden tal van onderzoeken, ontwikkelingen en mogelijke hervormingen aangekondigd. Het gaat onder andere om diverse wetstrajecten, het verkennen van nieuw financiële maatregelen, het versterken van de arbeidsmarkt, het verstevigen van de sociale basis en het vereenvoudigen van de uitvoeringspraktijk. Het laatstgenoemde vindt onder andere plaats door de marktwerking te verminderen, de samenwerking te intensiveren

¹ Meer informatie over de Norm voor Opdrachtgeverschap en de verschillende eisen is te vinden via: <https://sociaalweb.nl/nieuws/handreiking-regiovisie-en-factsheet-nvo-jeugd> en <https://vng.nl/nieuws/aan-de-slag-met-de-norm-voor-opdrachtgeverschap>

en de inkoop van zorg te verbeteren. Veel van de aankondigingen landen in vervolgtrajecten, zoals de Hervormingsagenda.

In de Friese inkooptrajecten in 2021 en 2022 is op diverse onderdelen al vorm en inhoud gegeven aan onderdelen van de Hervormingsagenda: het werken met effectieve interventies, het opstellen van een kwaliteitskader, de afbakening van de specialistische jeugdhulp en het uitgaan van partnerschap zijn daar voorbeelden van. De verwachting is dat de Hervormingsagenda in het najaar van 2022 wordt vastgesteld. In de nadere uitwerking van de regiovisie zullen we uiteraard rekening houden met de uitwerking van de hervormingsagenda op landelijk niveau.

Te berikken effect

Met de regiovisie willen Fryske gemeenten bewerkstellingen dat:

- er blijvend passende en kwalitatief hoogwaardige jeugdhulp in de regio Fryslân beschikbaar is.
- er beweging komt in het zorglandschap²;
- er meer verbinding ontstaat tussen de lokale toegang en specialistische jeugdhulp,
- er een vastgelegde structuur met rolbeschrijvingen wordt overeengekomen³;
- er wordt samengewerkt op bovenregionale de jeugdfuncties.

Verder moet de regiovisie bijdragen aan het beperken van de administratieve lasten, het realiseren van reële tarieven én het borgen van de zorgvuldigheidseisen van de inkoop.

Argumenten

1. De regiovisie dient als kapstok voor de jeugdhulp in Fryslân in de periode 2022 – 2026

Met het vaststellen van de regiovisie stelt de gemeenteraad een kapstok vast voor de jeugdhulp in gemeente Tytsjerksteradiel en heel Fryslân. De kapstok kent verschillende vertakkingen en raakvlakken. Eén van deze vertakkingen is de lokale vertaling die iedere gemeente nog dient te maken na het vaststellen van deze regiovisie.

2. De regiovisie is tot stand gekomen met inbreng van maatschappelijke partners

Het gehele proces om tot de Fryske regiovisie te komen is ingericht op basis van partnerschap. Dit alles met het doel om een 'doorleefde' regiovisie te realiseren. Alle onderdelen uit de regiovisie zijn het resultaat van overleg met maatschappelijke partners. Door jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen, cliënten, huisartsen, de GGD en het onderwijs bij iedere stap te betrekken is de kans op een gedragen visie vergroot. Na de besluitvorming vragen de Friese gemeenten aan de maatschappelijke partners om zich te committeren aan de inhoud en het vervolg van de regiovisie.

3. De regiovisie gaat verder dan alleen de visie, maar beschrijft ook een concreet vervolg.

² Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) onderscheidt vijf kerningrediënten bij deze beweging. We investeren in:

- positief opgroeien,
- een sterke basis,
- sterke preventie,
- duurzaam effectieve hulp en
- integraal werken dichtbij de jeugdige en het gezin.

³ Dit zijn afspraken over: de visie en doelstellingen van het regionale beleid, de visie op samenwerking, de hoofdlijnen van een plan van aanpak, de aansturing van de samenwerking tijdens de uitvoering, de besluitvorming, verantwoording van en aansprakelijkheid voor uitvoering en resultaat, en een escalatieladder (hoe om te gaan bij conflicten).

Een visie beschrijft per definitie het "wat" en nog minder het "hoe". In hoofdstuk 5 van de Fryske regiovisie staat beschreven hoe de gemeente Tytsjerksteradiel samen met maatschappelijke partners, andere Friese gemeenten en Sociaal Domein Fryslân (SDF) het "hoe" gaan invullen. Via concrete jaarplannen wordt gezamenlijk uitgesproken en opgeschreven hoe de ambities en doelstellingen uit de regiovisie gerealiseerd kunnen worden.

4. De regiovisie voldoet aan de afspraken uit de Norm voor Opdrachtgeverschap

In de Norm van Opdrachtgeverschap staat beschreven dat gemeenten een regiovisie dienen op te stellen samen met maatschappelijke partners. Concreet geven acht afspraken de minimale inhoud van de regiovisie aan. De acht afspraken komen allemaal terug in de regiovisie. Het is belangrijk om te benoemen dat de acht eisen verschillen in orde van grootte. Zo gaan een aantal afspraken over administratieve lasten, zorgvuldigheidseisen en reële tarieven, terwijl andere afspraken gaan over ambities en doelstellingen. Dit betekent dat sommige van de afspraken nog een verdere uitwerking krijgen in jaarplannen. Een aantal afspraken uit de NvO hebben betrekking op inkoop. Die zijn meegenomen in de Friese inkooptrajecten in 2021 en 2022. Daarbij gaat het o.a. over tijdig opstarten van inkooptrajecten, beschikbaarheid en continuïteit van jeugdfuncties alsook het bieden van reële tarieven.

Alternativen

Geen.

Kanttekenings/risiko's

1. Een belangrijk onderdeel van het succes van de regiovisie is afhankelijk van de samenwerking tussen de Friese gemeenten en maatschappelijke partners. Zoals beschreven in de regiovisie gaan de Friese gemeenten uit van partnerschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het uitvoeren en concretiseren van de onderdelen uit de regiovisie. Gezamenlijke verantwoordelijkheid betekent ook dat de invulling van het vervolg mede afhankelijk is van de maatschappelijke partners.
2. Er gebeurt van alles in de jeugdhulp in de gemeente Tytsjerksteradiel en heel Fryslân. In de uitwerking van de regiovisie dient de juiste verbinding aangegaan te worden met de andere relevante visies en de daaruit volgende processen. Het gaat hier bijvoorbeeld over de aansluiting met de Friese Preventieagenda. Bij het opstellen van de jaarplannen wordt nadrukkelijk de verbinding gemaakt met deze (en andere relevante) visies en processen.
3. Gezamenlijke verantwoordelijkheid en partnerschap vraagt veel van maatschappelijke partners. Zo nemen ze belangrijke rol in bij het uitvoeren van de Fryske regiovisie. Uiteraard gaat dit gepaard met de inzet van medewerkers en tijd. Het is belangrijk om waar mogelijk de juiste verbindingen te maken met bestaande werkgroepen en initiatieven om zo de kans op dubbel werk te verkleinen.
4. De lokale vertaling die iedere gemeente dient te maken vraagt om voldoende capaciteit binnen de gebiedsteams, de afdeling beleid en de afdeling inkoop van onze gemeente.

Finânsjes

- Het vaststellen van de Fryske regiovisie jeugdhulp heeft geen directe financiële consequenties. De financiële middelen die benodigd zijn voor de implementatie van deze visie wordt verwerkt in het nog op te stellen jaarplan 2023. Een uitgebreidere financiële paragraaf is nu niet te geven.

- In principe kost de implementatie van de Regiovisie geen geld, maar natuurlijk wel menskracht en inzet van de gemeenten. Om hoeveel uur dit gaat moet duidelijk worden in het Jaarplan 2023 dat naar verwachting in Q1 van 2023 wordt opgeleverd.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

De regiovisie is besproken met de adviesraden. Ook in de komende jaren zal de regiovisie en de lokale uitwerking punt van gesprek blijven met de adviesraden.

Kommunikaasje

Zie historie en vervolgtraject.

Yntegraliteit

De regiovisie is bekend bij de teamleider van het gebiedsteam jeugd.

Previnsje

-

Gearwurking

Dit voorstel wordt voorgelegd aan alle 18 Friese gemeenteraden.

Ferfolchtrajekt

De concretisering van de regiovisie vindt plaats in samenwerking met de maatschappelijke partners. De eerste gesprekken hierover hebben reeds plaatsgevonden. De resultaten van deze gesprekken worden gebundeld in het jaarplan voor 2023.

- Na de vaststelling van de regiovisie worden maatschappelijke partners uitgenodigd in een grote bijeenkomst om de inhoud en het vervolg van de regiovisie te onderschrijven.
- Het college hecht veel waarde aan de betrokkenheid van de gemeenteraad bij het vervolgproces. De precieze invulling hiervan is onder andere besproken tijdens de regionale bijeenkomst die in oktober 2022 heeft plaatsgevonden. Het college wil in ieder geval jaarlijks de gemeenteraad informeren over de voortgang en de resultaten van de regiovisie.
- SDF organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor de gemeenteraden van de 18 Friese gemeenten over de voortgang van de Fryske regiovisie jeugdhulp. Naast de voortgang, komt hier ook de verhouding met andere regionale processen aan bod.

Evaluaasje

-

Burgum, 13 december 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

mevr. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 13 december 2022, punt nummer: 7;

Beslút:

De Fryske regiovisie Jeugdhulp 2022 - 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 26 januari 2023.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. mr. A. Dam

Dhr. drs. L.J. Gebben